

تحلیل روزنامه ترک از ایران پساجرام

یک روزنامه چاپ ترکیه با اشاره به اجرای جرم نوشت: ایران به بازی بازگشت. این امر در نهایت نظم جدیدی را نه تنها درون ایران بلکه در صحنه منطقه یی و جهانی می آفریند و با این حال این تغییرات ساختاری عمدتا بر جهان اسلام اثر می گذارد.

به گزارش آران نیوز به نقل از ایسنا، در مقاله روزنامه حریت آمده است: مسلمانان سنی 85 درصد همه مسلمانان را تشکیل می‌دهند و بر جهان غرب و خاورمیانه برای قرن‌ها تا همین اواخر مسلط بودند. آن‌ها حتی بر کشورهایی با اکثریت شیعه از جمله عراق و بحرین حکم‌فرمانی کرده‌اند. با این حال تهاجم ایالات متحده به عراق در سال 2003 این معادله را به طور ناگهانی تغییر داد. بغداد به حاکمیت شیعه منتقل شد. پس از آن خیزش‌های عرب موازنه سنی شیعه را بیش‌تر به نفع شیعه تغییر داد و جنگ‌های داخلی اخیر در عراق و سوریه محور شیعه را متحدتر کرده است. بر اساس گفته اوزدم سانبرک، سفیر بازنشسته، تهران پس از ایالات متحده و روسیه به سومین کشور قدرتمند منطقه تبدیل شده است. این شرایطی است که طی آن ایران در ماه ژوئیه گذشته توافق هسته‌ای با غرب را به امضا رساند و متعاقبا از تحریم‌های اقتصادی در این روند رهایی یافت و به ایالات متحده نزدیک‌تر شد. به معنای دقیق کلمه کشورهای حوزه خلیج فارس خواب شبانه خود را از دست می‌دهند. در برابر خیزش تمام نشدنی ایران، عربستان سعودی نخست جنگ نفتی را با کاهش قیمت نفت آغاز کرد تا به اقتصاد ایران ضربه بزند. این باعث شد تا قیمت تا 75 درصد از نرخ اواسط سال 2014 سقوط کند و پایین‌ترین نرخ را در 12 سال گذشته رقم بزند. اما این نیز مانع پیشرفت ایران نشد. به علاوه این اقدامی خود تخریبی به شمار آمد زیرا اقتصاد عربستان سعودی به شدت صدمه دیده است. از این پس ایران که از تحریم‌ها رهایی یافته است نفت بیش‌تری به بازار می‌ریزد که باعث پایین‌تر آمدن قیمت‌ها خواهد شد و این به معنای عربستان سعودی ضعیف‌تر است. همچنین ریاض سخت فعالیت کرد تا به ایران در جبهه نظامی از طریق جنگ نیابتی در عراق، سوریه و یمن لطمه وارد کند. اما تهران در این جبهه نیز برتری را به دست آورده است. به علاوه ایران شراکتش را با ایالات متحده در جنگ ضد داعش تقویت کرده است که موقعیت عربستان سعودی و نفوذ این کشور در صحنه جهانی را به مخاطره می‌اندازد. به این دلیل است که ریاض گارد خود را بالا نگه داشته و ائتلاف 34 عضو با نام ائتلاف اسلامی ضد تروریسم را به منظور مستحکم کردن محور سنی در اواسط دسامبر 2015 شکل داد.

ترکیه نیز در مواجهه با خیزش ایران در این منطقه و جهان موضعی جدید اتخاذ می‌کند. آنکارا ظاهرا روابطش را با کشورهای منطقه دوباره تنظیم می‌کند تا نفوذ روز افزون ایران را متوازن سازد و مانع شود تا این نظم جدید باعث تضعیف اهمیت ترکیه در نظر آمریکایی‌ها شود. این یکی از دلایل اصلی است که چرا ترکیه گفت‌وگوهایش با اسرائیل برای عادی‌سازی روابط دوباره آغاز کرده است. به نظر می‌رسد احتمالا یک روند مشابه نیز با مصر به‌زودی آغاز شود. هفته گذشته رسانه‌های کویتی مدعی شدند که ریاض تلاش دارد تا بین ترکیه و مصر دو عضو ائتلاف اسلامی ضد تروریسم میانجی‌گری کند تا ائتلاف را کاربردی‌تر و پرنفوذتر کند.

روابط ترکیه با امارات متحده عربی نیز به دنبال کودتای سال 2013 در مصر به سردی گراییده بود زیرا این دو کشور طرف مخالف را در مصر گرفته بودند. سفیر امارات متحده عربی در ترکیه به مدت دو سال در پست خود نبوده است. اکنون گزارش شده که انتصاب سفیران جدید تنها موضوع زمان است. این واقعیت که هیچ کشور شیعه‌ای در ائتلاف اسلامی ضد تروریسم حضور ندارد به طور طبیعی نگرانی‌هایی را پدید می‌آورد که این امر ممکن است تنش‌های فرقه‌یی در منطقه را شدت بخشد. آنکارا در پاسخ به این نگرانی‌ها می‌گوید، از آنجایی که گروه داعش هم‌دردی مردم کشورهای اکثریت سنی را به خود جلب می‌کند ضرورت دارد که کشورهای سنی به این ائتلاف بپیوندند.

اگر چه ترکیه در حال حاضر اعلام کرده که بخشی از اتحاد اسلامی است اما باید از فعالیت در این ائتلاف خودداری کند. آنکارا باید بی‌طرفی خود را حفظ کند و بر موضع برابری در برابر همه فرقه‌ها تاکید کند. درست مانند آن چه که قبلا انجام می‌داد.